15.5.2025

Eduskunnan hallintovaliokunnalle

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle uutta rahapelijärjestelmää koskevaksi lainsäädännöksi (HE 16/2025 vp)

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry (*jäljempänä MaRa*) toteaa lausuntonaan seuraavaa:

1. Lisenssijärjestelmä nettirahapelaamisessa on välttämätön kanavointiasteen nostamiselle

Veikkaus Oy:llä on tällä hetkellä yksinoikeus tarjota rahapelejä Suomessa. Kuitenkin merkittävä osuus nettirahapelaamisesta kohdistuu yksinoikeusjärjestelmän ulkopuolelle, joka on kansallisen sääntelyn ja viranomaisen valvonnan ulkopuolella. Merkittävä osa suomalaisten pelaajien peliongelmista aiheutuu luvattomasta tarjonnasta ulkomaisilla rahapelisivustoilla.

MaRa kannattaa ehdotettua lisenssijärjestelmää, jolla suomalaisten nettirahapelaaminen saadaan kanavoitua mahdollisimman suurissa määrin valvottuun ympäristöön. Vain valvotussa järjestelmässä tapahtuvassa pelaamisessa haittoja voidaan ennalta ehkäistä ja ongelmalliseen pelaamiseen puuttua ajoissa ja tehokkaasti. Kun kaikki toimiluvalliset yhtiöt operoivat samoilla pelisäännöillä, pelaamiseen käytettävät rahat kanavoituvat virallisille operaattoreille ja sitä kautta myös suomalaisen yhteiskunnan hyväksi.

MaRa korostaa, että rahapeliyhtiöille pitää tarjota mahdollisuus markkinoida tuotteitaan Suomessa. Muussa tapauksessa ne jättäytyvät virallisen järjestelmän ulkopuolelle.

2. Raha-automaattien hajasijoitusjärjestelmä ja omavalvonta

Raha-automaattipelaamisessa käyttöön otettu pakollinen tunnistautuminen, pelaamisen hallinnan välineet ja omavalvonta ehkäisevät rahapelihaittoja. Rahapelaamista valvotaan myyntipaikoissa lainsäädännön ja omavalvontasuunnitelman mukaisesti. Omavalvontasuunnitelman tarkoituksena on varmistaa arpajaislain ja rahanpesun ehkäisemistä koskevan lain velvoitteet, estää alaikäisten pelaaminen ja ehkäistä rahapeleistä aiheutuvia haittoja. Omavalvontaan sisältyy pelipisteiden henkilöstön vuosittaiset pakolliset vastuullisuuskoulutukset. Raha-automaatteja tulee pystyä valvomaan esteettömästi aina, kun raha-automaatit ovat pelattavissa.

Toimenpiteiden vaikutukset näkyvät muun muassa siinä, että raha-automaattien osuus pelihaitoista on pienentynyt merkittävästi. Niiden osuus Peluurin yhteydenotoista oli 40 prosenttia vuonna 2019. Vuonna 2024 niiden osuus oli 12 prosenttia. Suurin osa yhteydenotoista koskee nettipelaamista ja erityisesti netin raha-automaattipelejä (71 prosenttia vastauksista vuonna 2024). [1]

Hallituksen esityksellä turvataan avoin, näkyvä ja vastuullinen raha-automaattien hajasijoitusjärjestelmä. MaRa kannattaa hallituksen esityksessä olevaa raha-automaattien sääntelyä.

Hajasijoitetuista raha-automaateista saatavilla tuloilla on pystytty turvaamaan monimuotoiset palvelut eri puolella Suomea. Sijoituspaikkakorvauksilla on ratkaiseva merkitys varsinkin syrjäseutujen ja pienten paikkakuntien yrityksille, työpaikoille ja palveluiden säilymiselle. Monen pienen syrjäseudulla toimivan hotellin, ravintolan ja liikenneaseman tulot muodostuvat useista eri lähteistä ja palveluista. Veikkauksen kumppanikorvaukset ovat olleet niille erittäin tärkeitä. Yhdessä muiden palveluiden kanssa yritys on voinut jatkaa toimintaansa ja työllistää.

Raha-automaattien pakollinen tunnistautuminen, pelaamisen hallinnan välineet ja raha-automaattien määrän vähentäminen ovat laskeneet raha-automaattien pelikatetta ja asiamiehille maksettavia korvauksia. Myyntipalkkiot asiamiehille ovat pienentyneet vuodesta 2019 yli 75 prosenttia. Vuonna 2024 myyntipalkkiota raha-automaateista maksettiin asiamiehille noin 19 miljoonaa. Asiamiehille maksettavien korvausten merkittävän vähentyminen on vaikuttanut hyvin negatiivisesti kumppaniyritysten liiketoimintaan, palvelujen tarjontaan ja mahdollisuuteen työllistää, kuten tuore uutinen (6.5.) liikenneasemien sulkemisesta osoittaa.[2]

MaRa korostaa, että raha-automaattien siirtäminen erillisiin tiloihin ei ole vaihtoehto. Raha-automaattien piilottaminen (sermien taakse) kumppaniyritysten asiakastiloissa merkitsisi myös hajasijoitusjärjestelmän loppua, koska pelikoneiden tuotot romahtaisivat ja pelaamisen tehokas valvonta olisi mahdotonta toteuttaa kannattavasti.

Voimassa olevassa laissa rahapelaamisen omavalvonta on koskenut vain raha-automaattipelaamista. Veikkaus Oy kuitenkin laajensi omavalvonnan koskemaan kaikkea sen rahapelitoimintaa. **Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että omavalvonta koskisi jatkossa kaikkea rahapelaamista. MaRa kannattaa ehdotusta.** Omavalvonta on osoittautunut toimivaksi työkaluksi.

Hallituksen esityksessä säädetään uutena asiana ns. huolenpitovelvollisuudessa. MaRa pitää välttämättömänä, että huolenpitovelvollisuus

[1] https://www.peluuri.fi/sites/default/files/2025-04/Peluuri_vuosiraportti_2024_v3.pdf
[2] https://www.is.fi/taloussanomat/art-2000011208608.html

koskee hallituksen esityksen mukaisesti vain yksinoikeustoimiluvan ja rahapelitoimiluvan haltijaa. Rahapeliyhtiöllä on tiedot pelaajasta ja pelaajan pelikäyttäytymisestä ja oikeus käsitellä pelaajien henkilötietoja. Asiamiesten tai niiden henkilökunnan tehtäväksi ei voi säätää huolenpitovelvollisuutta

3. Rahapelien markkinointi

MaRa toteaa, että rahapeliyhtiöiden saaminen lisenssijärjestelmässä Suomen lainsäädännön piiriin edellyttää, että rahapelejä voidaan myös markkinoida Suomessa.

MaRa ottaa kantaa markkinointia koskeviin ehdotuksiin siltä osin kuin säännökset vaikuttavat MaRan jäsenyritysten toimintaan.

MaRa pitää kannatettavana ja tärkeänä, että asiamiespisteissä voidaan mainostaa Veikkauksen ja rahapeliyhtiöiden rahapelejä. Paikoissa, joissa rahapelejä voidaan pelata, niitä tulee myös voida markkinoida vastuullisesti. Markkinoinnilla pelaamista kanavoituu asiamiesten toimipisteisiin, joista asiamiehet saavan korvauksen rahapeliyhtiöltä.

Ehdotuksen mukaan rahapelejä saisi mainostaa urheilutapahtumissa ja muissa yleisötapahtumissa lukuun ottamatta alaikäisille suunnattuja urheilu- tai muita yleisötapahtumia. Hallituksen esityksen mukaan alaikäisille suunnattuina pidettäisiin sellaisia tapahtumia, joiden kohderyhmä koostuisi pääasiassa lapsista ja nuorista tai niiden ensisijainen kohderyhmä olisivat lapset ja nuoret. Urheilutapahtumien osalta alaikäisille suunnatuilla tapahtumilla tarkoitettaisiin esimerkiksi lasten ja nuorten urheilukilpailuja mutta ei aikuisten urheilua, jota katsomassa olisi myös alaikäisiä.

MaRa kannattaa yleisötapahtumia koskevaa markkinointisäännöstä. Sääntely mahdollistaa tapahtumanjärjestäjän kumppanina toimivan rahapeliyhtiöiden näkyvyyden tapahtumassa ja yhteistyöstä saatavan tulon tapahtumanjärjestäjälle. Erilaiset kumppanuudet ja markkinointiyhteistyö muodostavat tänä päivänä tärkeän osan tapahtumien tulonmuodostusta ja ne tukevat tapahtuman taloudellista kannattavuutta.

Hallituksen esityksessä todetaan, että rahapelien markkinointia koskeva säännös ei koskisi yksityistilaisuuksia. **MaRa kannattaa ehdotusta**. On luontevaa, että rahapeliyhtiö voi kertoa myös yksityistilaisuudessa potentiaalisille ja nykyisille yhteistyökumppaneille ja asiamiehille tuotteistaan.

MaRa katsoo, että fyysisten rahapeliautomaattien ja fyysisten kasinopelien mainonta voidaan rajoittaa ehdotuksen mukaisesti vain pelisaleihin ja pelikasinoihin.

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Timo Lappi
toimitusjohtaja

Kai Massa
lakimies

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry on matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palvelualojen elinkeino- ja työmarkkinajärjestö. MaRa edustaa hotelleja, kylpylöitä, viikko-osakeyrityksiä, leirintäalueita, kongressi- ja tapahtumatoimialan yrityksiä, ravintoloita, catering-yrityksiä, eines- ja valmistuskeittiöitä, kahviloita, pubeja, yökerhoja, liikenneasemia, huvi-, teema- ja elämyspuistoja, keilahalleja, festivaaleja ja konserttitapahtumia, ohjelmapalveluyrityksiä, luontomatkailuyrityksiä, hiihtokeskuksia sekä matkailun markkinointi- ja välityspalveluita tarjoavia yrityksiä. MaRassa on 3 100 jäsentä, joilla on 8 000 toimipaikkaa. MaRan jäsenyritykset työllistävät noin 70 000 henkilöä.